

Handläggare: Daniel Liljeberg

Endast via e-post:

i.remissvar@regeringskansliet.se

i.e.remissvar@regeringskansliet.se

Energimarknadsinspektionens förslag till tillförlitlighetsnorm för Sverige, Genomförandeplan med tidsplan för att förbättra elmarknadens funktion

Villaägarnas Riksförbund, som företräder ca 300 000 medlemshushåll över hela landet, har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat ärende.

Remissens förslag: Energimarknadsinspektionen föreslår att tillförlitlighetsnormen ska bestämmas till 0,99 timmar per år. Energimarknadsinspektionen föreslår en genomförandeplan med tillhörande tidsplan för förbättringar av elmarknadens funktion.

Villaägarnas ståndpunkt angående förslag till tillförlitlighetsnorm

Villaägarna tillstyrker förslaget om en tillförlitlighetsnorm på 0,99 timmar vilket motsvarar en målsättning om att import och inhemsk produktion av el ska täcka behovet 99,989 procent av tiden.

Förbundet vill framhålla att det är problematiskt att en resurstillgänglighetsanalys ännu inte kunnat göras. En sådan hade möjligen kunnat vara till hjälp vid bestämmandet av tillförlitlighetsnormen.

Vidare anser förbundet att tillförlitlighetsnormen borde beräknas på elområdesnivå mot bakgrund av att det numera råder klart olika förutsättningar inom de fyra elområdena i Sverige. Det är naturligtvis också en brist att tillförlitlighetsnormen inte anger hur stor effekt som kommer att saknas under 0,99 timmar – dvs. hur många hushåll och företag som kan förväntas drabbas.

Villaägarnas Riksförbund
Postadress: Box 7118, 192 07 Sollentuna
Besöksadress: Rotebergsvägen 3
Telefon: 010-750 01 00
Org.nr: 802003-7118
Plusgiro: 46 94 00-6
Bankgiro: 227-7200
info@villaagarna.se
villaagarna.se

Den föreslagna tillförlitlighetsnormen är bara en mindre delmängd av den mycket större och viktigare frågan om leveranssäkerheten av el i det svenska elnätet till svenska hushåll.

Villaägarnas ståndpunkt angående genomförandeplan för att förbättra elmarknadens funktion

Liksom i frågan om tillförlitlighetsnorm anser Villaägarna att det är märkligt att en genomförandeplan ska vara föreslagen innan resurstillräcklighetsanalysen är gjord även om många av åtgärderna är sådana som behöver göras oavsett vad resurstillgänglighetsanalysen visar.

Ökad överföringskapacitet mellan norr och söder

EI refererar till att Svenska kraftnät gjort bedömningen att transmissionen mellan norra och södra Sverige behöver fortgå för att motverka de obalanser i elpris som uppstått mellan å ena sidan elområde 1 och 2 och elområde 3 och i synnerhet elområde 4 å andra sidan.

Samtidigt gör Villaägarna analysen att det höga elpriset i södra Sverige är en direkt följd av den numera goda överföringskapaciteten mellan södra Sverige och Danmark, Tyskland och Baltikum. Dessa elmarknader är sammantaget så stora att ökad elproduktion i södra Sverige och förbättrad överföringskapacitet mellan elområde 3 och 4 mot elområde 2 riskerar att inte få den effekt som är önskvärd. Snarare än att elpriserna sjunker i elområde 4 kan effekten bli att de kraftigt ökar i elområde 1 och 2.

Villaägarna anser att det är oklart vem som idag ansvarar för att elpriserna i Sverige faktiskt hålls på en rimlig nivå och att svenska hushåll och företag har tillgång till billig el.

Energimarknadsinspektionens genomförandeplan

EI identifierar i sin genomförandeplan tre ”utmaningar” som Villaägarna nog mer anser utgör regelrätta problem. Sammanfattningsvis är problemet att när mer intermittent kraftproduktion tillkommer minskar lönsamheten för planerbar produktion samtidigt som det är just den planerbara produktionen som behövs för att stabilisera elnätet.

I klartext har den svenska elproduktionen tillförts stor kapacitet att producera vindkraftsbaserad el och planerna på att bygga ut denna kapacitet är omfattande. Samtidigt har sex kärnkraftsreaktorer stängts sedan 1999 varav fyra reaktorer stängdes mellan 2015 och 2020. Läget för de återstående sex reaktorerna uppfattar Villaägarna som politiskt oklart.

Energimarknadsinspektionens genomförandeplan behöver ha ovanstående i åtanke när man utformar en genomförandeplan för förbättringar av den svenska elmarknadens funktionssätt.

Avgifter för balansansvariga

Villaägarna har inga invändningar mot de åtgärder som föreslås. Däremot vill förbundet understryka vikten av att stabil planerbar elproduktion ska premieras. Punkten 4.2.10 uppfattar förbundet just på detta sätt och Villaägarna vill understryka vikten av den.

De balansansvariga som tillför planerbar el ska premieras framför balansansvariga som uppvisar stora obalanser över tid. Villaägarna tillstyrker att en avgiftsstruktur som starkt avspeglar detta föreslås och införs.

Styrmedel på elmarknaden i framtiden

EI räknar upp koldioxidskatt, utsläppsrätter, investeringsstöd, energiskatt på el och elcertifikat som de fem styrmedlen som står till buds för att uppnå Sveriges klimat- och energipolitiska mål via elmarknaden.

Villaägarna ställer sig tveksamma till att den rena energiskatten på el fyller någon annan funktion än att höja elpriserna för hushåll och företag och eller försämra investeringsläget för de aktörer som vill bygga ny elproduktion. Detta gör i sin tur att all el blir dyrare vilket i och för sig är ett styrmedel i så måtto att hushåll och företag försöker undvika elkonsumtion. Men det är rimligen inte det EI menar är målet för styrmedlen?

Villaägarna anser att styrmedlen behöver syfta till att nå dels klimatpolitiska mål dels till att på ett kostnadseffektivt sätt skapa en effektiv elmarknad.

Sverige är ett kallare land än våra grannländer i söder vilket gör att hushållen har ett högre elbehov för uppvärmning. Därutöver har vi en bred basindustri som i allt högre utsträckning arbetar på att förlita sig på el för att undkomma fossilbaserade produkter.

Det bästa som kan ske för svenska hushåll, företag och för hela elmarknaden vore om styrmedlet energiskatt på el helt avskaffades. Det skulle styra mot ökade investeringar och lägre elpriser.

I sammanhanget är det också viktigt att ha i åtanke att elproducenter tjänar mer pengar när elpriset är högt genom marginalprissättning. Villaägarna anser att även denna aspekt och elbolagens vinster borde bevakas av Energimarknadsinspektionen. Inte minst staten åtnjuter både direkta och indirekta fördelar av höga elpriser genom mervärdesbeskattning och sin ägarroll.

VILLAÄGARNAS RIKSFÖRBUND

Kenneth Kanckos
Förbundsdirektör